

Not Forgotten: Grand Rapids
Polonia Honors Local
WWI Heroes With Monument

POLSKIM
BOHATEROM
WOJNY
SWIATOWEJ
OD POLONJI
W GRAND RAPIDS
MICHIGAN

1914

1918

On a prominent hillside of Holy Cross Cemetery in Grand Rapids, there rests a striking granite monument that was erected to honor local men who left the security of their jobs and families to fight during World War I for the reunification of Poland.

The centerpiece of graceful monument is a statue of the Blessed Virgin Mary with arms outstretched in a pose that suggests “welcome home” to the more than 70 local men who answered the call for what had been a dream held by Polanders for more than 100 years: the reunification of Poland as a country from land seized by Prussia, Russia and Austria.

A grass roots campaign to build a monument was launched in fall 1928, publicized by the Polish weekly newspaper *The Echo Tygodniowe*. Schoolchildren contributed their candy money, card clubs split winnings from gambling parties, and priests encouraged parishioners to dig a little deeper with special weekly Mass collections. In less than a year, the monument committee had collected about \$4,300 – a substantial sum considering the Great Depression had begun.

ECHO TYGODNIOWE
(Weekly Echo)
ECHO PUBLISHING CO.
704 Bridge St.
Grand Rapids, Michigan.

Wychodzi w każdy piątek.
Prenumerata wynosi \$1 rocznie.

Entered at Post Office at Grand
Rapids Mich. as second
class matter.

Główny Agent Cyrkulacyjny,
Edward Jarmolkiewicz
742 Czwarta Ul
Telefon Citz. 64-130

Rodacy!

Budujmy Pomnik na Cmentarzu Polskim Poległym Bohaterom Wojny Światowej oraz i wszystkim weteranom, którzy brali udział w tej wojnie. Pomnik ten to będzie pamiątką że my nie zapomnielim tych dzielnych zuchów, którzy śli z ochotą walczyć o wolność Ameryki i Polski.

Nasze dzielne Polki we wszystkich trzech parafjach zbierają składki na Pomnik. Niechaj nikt nie mówi, że nie ma na ten szlachetny cel, niech dają wszyscy, starzy i młodzi i niech dają nawet dzieci w szkołach parafjalnych, niech każde dziecko polskie złoży choć 5 centów w swej klasie na ręce Sióstr Nauczycielek, niech składają wszystkie towarzystwa choć mało czy wiele, niech złożą wszyscy.

“Let no one say there is no money for this noble cause...”

The Echo Tygodniowe -- Nov. 23, 1928

“Compatriots!

Let's build a Monument at the Polish Cemetery to the fallen heroes of the World War and to the great veterans who took part in the war.

This Monument will be a reminder that we have not forgotten those brave cubs who willingly fought for the freedom of America and Poland.

Our brave Polish women in all three parishes are collecting contributions for the Monument. Let no one say that there is no money for this noble cause, let all the old and young give. Let every Polish child give at least 5 cents in their classes to the Teaching Sisters in parish schools. Let all societies give, however small or many.”

ECHO

TYGODNIOWE
PISMO LUDOWE

Entered as second class matter at the Post Office of Grand Rapids, Mich.

No. 45

Grand Rapids, Mich., Piątek, 9-go Listopada, 1928

Rok 25

Hoover Zwycięzył w 40 Stanach

Wspaniałe Zwycięstwo Zapewnia Mu 444 Głosy Elektoralne z Liczby 531.

Herbert Hoover został obrany Prezydentem Stanów Zjednoczonych w największym zwycięstwie partii republikańskiej. Zestawienia głosów wykazują, że Hoover otrzymał większość głosów w 40 stanach mających 141 głosy elektoralne, a gubernator Alfred E. Smith zwyciężył w ośmiu stanach mających 87 głosów elektoralnych.

Smith zwyciężył w stanach Alabama, Arkansas, Georgia, Louisiana, Mississippi, South Carolina, Massachusetts, i Rhode Island.

Tryumf Hoovera jest tym większy, iż poraz pierwszy w 50-ciu latach Republikanie znaleźli solidną siłę Demokratów w południowych stanach zdobywając stany Virginia, Florida, Texas i North Carolina.

Republikańska siła w Kongresie została zwiększona wyborem nowych senatorów i reprezentantów.

Franklin Roosevelt wybrany został gubernatorem stanu New York na tydziecie demokratycznym. Stan New York dał Hooverowi blisko 100,000 większości na Prezydenta.

Sprawa Oplaty Za Utrzymanie Systemu Niszczącego Odchodów Kanałowych

W sprawie niszczenia odchodów kanałowych na balocie w Grand Rapids w wtorek były dwie propozycje, by miastu udzieloną była władza ustanowienia nowego planu kole...

Hoover Otrzymał Orogromną Większość Głosów w Powiecie Kent

Stanowi i Powiatowi Kandydaci Także Zwyciężyli Wielką Większością.

Przeszło 77,600 wyborców wzięło udział w wyborach w powiecie Kent w wtorek. Herbert Hoover na Prezydenta, Arthur Vandenberg na senatora, gubernator Fred W. Green otrzymali olbrzymią większość głosów.

Na Prezydenta Herbert Hoover miał głosów 56,646 a Alfred E. Smith miał głosów 19,225.

Gubernator Fred W. Green, który ubiegał się o ponowny wybór otrzymał 55,552 głosy a jego demokratyczny przeciwnik William Comstock otrzymał głosów 17,461.

Senator Arthur H. Vandenberg pobit swego przeciwnika John Bailey z Battle Creek. Ogólna liczba głosów pana Vandenberg przewyższa liczbę głosów daną panu Hooverowi.

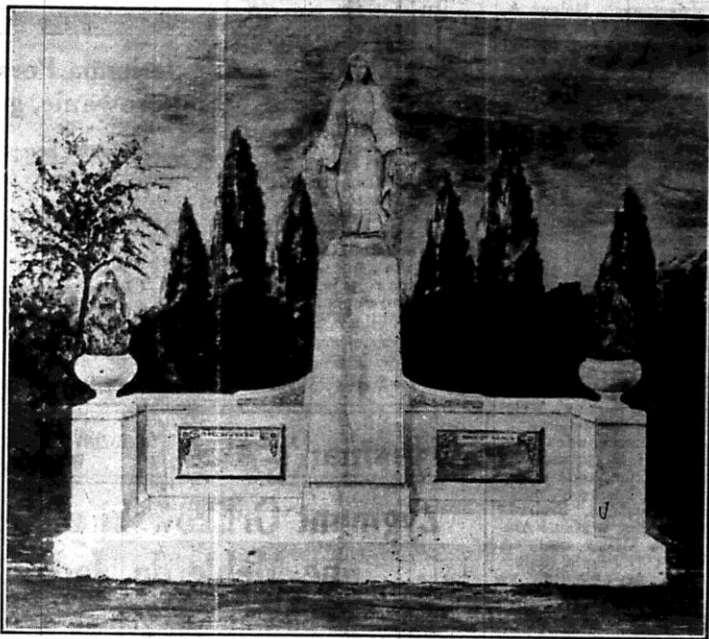
Kongresman Carl E. Mapes, otrzymał głosów 55,872 a Dr. Frank C. Jarvis, przeciwnik jego na urząd kongresmana, otrzymał głosów 16,994.

Ernest T. Conlon, republikański kandydat na urząd senatora stanowego z 16-go dystryktu otrzymał głosów 30,172, a jego demokratyczny przeciwnik Everet J. Davis otrzymał głosów 8,467. James A. Skinner, kandydat na senatora z 17-go dystryktu, nie miał przeciwnika.

Republikańscy kandydaci na reprezentantów stanowych mieli tylko jednego przeciwnika. Wybrani zostali Ate Dykstra, Edward L. Smith i John L. Bailey.

Kandydaci partii republi-

Na Pomnik Poległych Żołnierzy.

Ciąg dalszy ofiarów na Pomnik poległych żołnierzy Polskich.

Grupa Pań Grand Rapids 2223 Z. N. P. \$50.00.
Jagielski Michał \$1.00.

Tow. Narodowe pod opieką św. Stanisława Kostki, Pedro Party, \$97.70.

Z Pedro Party u pani P. Smolinski, \$12.00.

Na posiedzeniu Tow. Narodowych Polek \$3.50.

Z Par. Św. Wojciecha.

Od Stowarzyszenia Kupców Polskich, wręczone przez pana Piotra Gutowskiego \$49.55.

Rubach Ignacy \$1.00.

Obecne ofiary które były podawane przez łamy Echa wpłynęły do 1-go listopada 1928. Wszystkim ofiarodawcom komitet składa staro-polskie "Bóg Zapłać". Ogólna suma u kasyera; \$665.29.

Franciszek Osmański i Anna Milanowska.

W wtorek rano, 6-go listopada o godz. 9-tej pobłogostawio-

Rabunki w Dwóch Składach

Dwaj młodzi bandyci w wtorek wieczór i środę rano obrabowali cztery osoby w dwóch składach i uciekli z sumą \$120,00 w gotówce.

Pierwszy rabunek był wykonany około godziny 6:45 w wtorek gdy bandyci weszli do składu ubrań Alexa Ragir, 449-451 Bridge St. i zmusili właściciela i jego syna i przyjaciela jego B. Lieberman do cofnięcia się do sieni i położenia się twarzą na dół i następnie związali ich i zabrali \$60 a z kieszeni Liebermana \$21.

Bandyci weszli do składu i jeden przymierzał kapelusze, a drugi oglądał ubrania. Gdy wszyscy kostumerzy odeszli jeden z nich dobył rewolweru i rozkazał właścicielowi i Liebermanowi i synowi właściciela by ustąpili do sieni. Po związaniu ich, bandyta ów zamknął skład na klucz i oboje zabrali się do rabowania składu. Po 20 minutach odeszli. W szafie ogniotrwałej było \$250 ale bandyci nie spojrzeli do niej.

Drugi rabunek wykonany był w aptece Petersona, 2 Jefferson ave. Tutaj bandyci związali klerka Harley Halsteda; liczącego lat 33, i zabrali \$45. Halstead uwolnił się był z więzów w chwili gdy bandyci wychodzili z apteki i gdy jeden z nich wrócił do składu Halstead rzucił butelką w niego ale chybił i stłuk szafę w składzie. Bandyta czempredziej uszedł. Detektywi Bielecki i Parkhill poszukują rabusiów.

OBCHÓD. Dzieściocioletniej Roczniczy Obrodzenia Polakii

W przyszłą niedzielę dnia 11-go listopada, komitet obchodu z Gminy 10-tej Z N D

Dajcie osy egzaminować
Campbell
"naturalnie"
347 Bridge ul., N. W.

Jeśli dach ciecze zawołaj
Pulte & Sons Roofing Co.

Jak Wielkim Jest "Wielki"

Dość wielkim by być przyjacielskim

Dość wielkim aby być bezpiecznym

Dość wielkim aby mieć chęć służenia i zdolność służenia.

Takim jest bank Old National

COŚ NOWEGO W DENTYSTYCE
"Copyright" 1928, C. D. Owens, D. D. S.

Owens Retencja, którą używamy w naszych pełnych cxiły bez podniebienia płytach nigdy nie by-

On Nov. 17, 1929, a gathering of 2,000 people processed through the streets of Grand Rapids from St. Adalbert's Church to the then named Polish National Cemetery to dedicate the monument.

Made of Barre gray granite from Vermont, the monument bears the dates 1914 and 1918 and the inscription: "Polskim Bohaterom Wojny Swiatwej Od Polnji W Grand Rapids Michigan" (Polish Heroes of World War I, from Polonia in Grand Rapids Michigan)

POLISH MEMORIAL DEDICATED HERE

2,000 Pay Tribute to Sons
Who Served Nation.

Two thousand members of the three Polish parishes of the city attended the unveiling exercises and dedication Sunday of the war memorial to Polish World war soldiers from this vicinity, newly erected in Polish Catholic cemetery. The exercises were originally announced for last Sunday, but postponed because of weather conditions.

Led by the Polish military band, all the Polish organizations of the city, with the Polish and American flags in the front ranks, formed in procession at St. Adalbert's school yesterday afternoon and marched to the cemetery for the exercises. Pastors of the three parishes, Msgr. Casimer Skory of St. Adalbert's parish, Rev. Joseph Keminski of Sacred Heart and Rev. Joseph Pietrasik of St. Isadore's were in attendance.

The monument was unveiled by representatives of Post No. 97.
(Continued on Page 3, Column 6)

POLISH MEMORIAL DEDICATED HERE

(Continued From Page 1)

Polish Veterans of America, after which Msgr. Skory performed the dedicatory service. Father Kaminski gave an address in Polish, and Rev. E. A. Lefebvre, pastor of St. James and vicar general of the diocese, spoke.

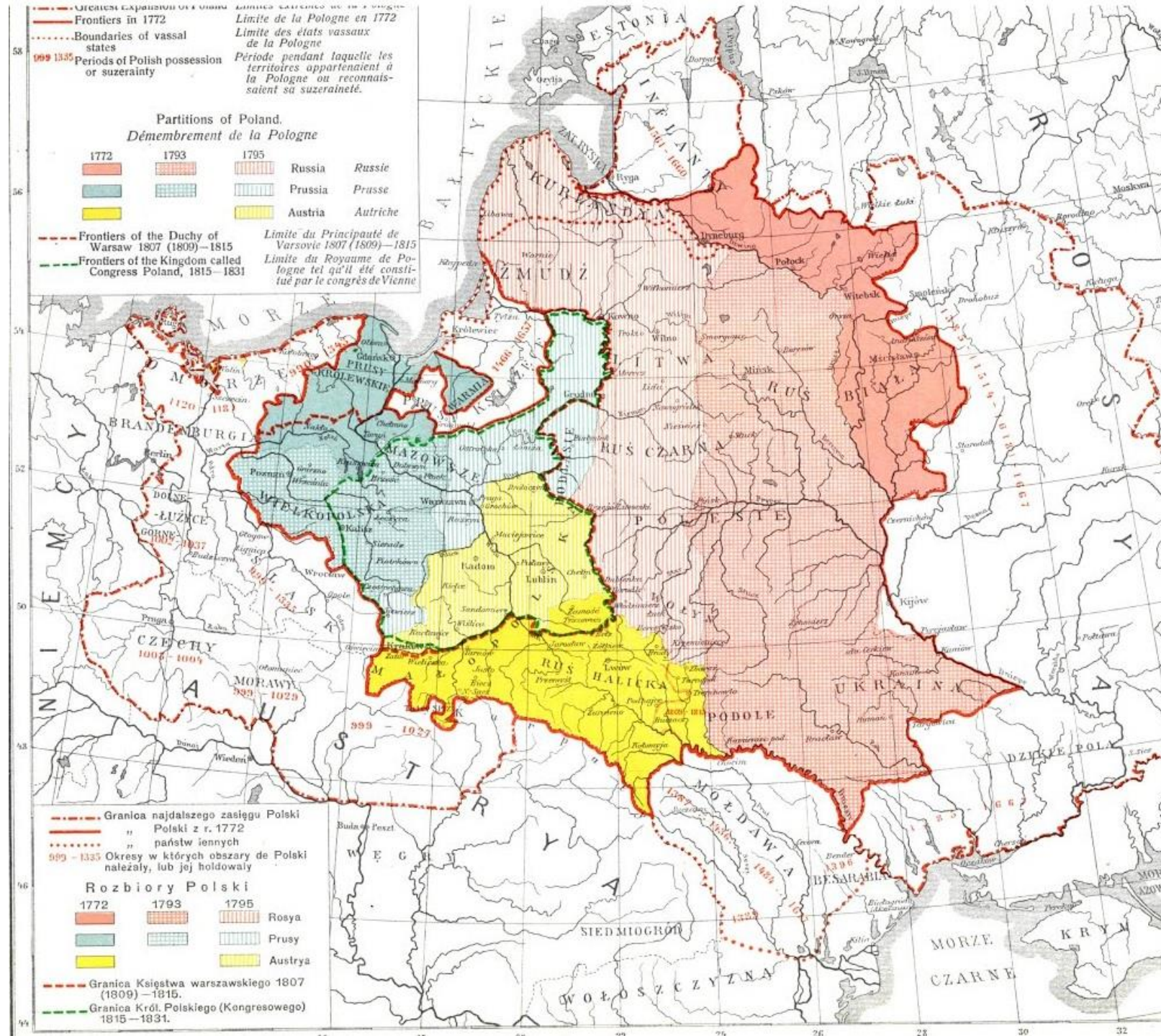
America, the Polish national anthem, and other songs were sung to the accompaniment of the band. Leon Orlikowski was marshal of the day. Michael Bugalski was president of the executive council which had the memorial project in charge.

Yearning for a free Poland

Polanders who immigrated to Grand Rapids dreamed that their native land would one day be reunited.

In 1795, Prussia, Austria and Russia concluded the third partitioning of Poland that erased the country from world maps. Poland would not exist as a sovereign nation for 123 years.

In preparation for a possible military solution, Grand Rapids Polonia formed militias.

POLES WILL DRILL

Military Company Is Formed with One Hundred Members.

A new military company is being organized in this city, drawing its membership from the Polish parish of the Sacred Heart on the west side. Uniforms have been ordered and a drill hall secured and it is expected that the company will start out with a membership of one hundred. The company will make its first public appearance July 4 and will participate in the ceremonies of all public holidays.

The officers of the company are, Anthony Nowicki, captain; Anthony Plewka, first lieutenant, and Martin Wiktowski, second lieutenant. Many of the members have had experience in military service in the old country. The company will be drilled in the regular United States army tactics and an attempt will be made to be enrolled in the National Guard. The Rev. L. Krakowski of Sacred Heart parish is supervising the organization of the young Poles.

MORGAN IS SEVENTY

TELL FLOOD VIEWS

Citizens Give Their Opinions by Request of Engineers.

All Join in Extending Welcome to Federal Experts and in Wish That Success May Crown Efforts.

The council chamber was filled to overflowing when the board of United States engineers sent here by the general government to look over flood conditions took their seats yesterday afternoon and were ready to hear any suggestions the people of Grand Rapids had to offer. Mayor Ellis introduced Col. Lydecker and the chairman of the engineers briefly stated that the officers were here to seek a means of remedying the flood situation and wished everybody to feel free to tell their views.

Senator William Alden Smith briefly outlined what conditions had been and declared the city a unit in demanding

Why

H

At the beginning of World War I, Poles were fighting Poles – depending on whether they lived in the German or Russian sectors of partitioned Poland. Both the Germans and Russians made cynical promises to reinstate portions of Poland. Only Wilson made a clear promise to reunite Poland.

American declared war on Germany on April 6, 1917.

U.S. President Woodrow Wilson's 14 Points

Delivered Jan. 8, 1918

"XIII. An independent Polish state should be erected which should include the territories inhabited by indisputably Polish populations, which should be assured a free and secure access to the sea, and whose political and economic independence and territorial integrity should be guaranteed by international covenant."

Recruiting for the Polish Army

On Oct. 8, 1917, the federal government announced that all Poles who were not U.S. citizens and not subject to the draft could enlist in the new Polish army. To coordinate the recruitment, the American National Department of the Polish Central Relief Committee established the Polish Military Commission.

The recruitment campaign exceeded all expectations. By the end of 1917, nearly 6,000 men had begun basic training.

In September 1917, Niagara Camp was chosen as the location to train a Polish Army-in-exile. **From October 1917 to March 1919, 22,395 men** went through the training facility known as Camp Kosciuszko. They were then sent overseas to join the other Polish recruits fighting in France

Polish general Józef Haller knew that the Germans wouldn't stop until he was captured or killed.

Polish general Jozef Haller commanded Polish troops fighting on the side of the Central Powers of Germany and Austria against the Russians. But when Russia withdrew from the war in 1917 during the Bolshevik Revolution, the Polish troops no longer believed that Germany and Austria supported an independent Poland.

After joining with French and British forces, he found himself in command of the 1st Polish Division of Poles from the U.S., Russia, France, Italy, Germany and other countries. They were known as Haller's Blue Army for the blue uniforms provided by the French.

"Of all the nations," observed a magazine correspondent covering the Allies' World War I victory parade in Paris on July 14, 1919, "the Poles, now passing, are getting the most strenuous applause so far, save that for Americans."

Oddział zdemobilizowanych ochotników z Ameryki w Grupie Pomorza

Dnia 25. kwietnia 1920.

Returning to America

Troops returned to America on seven transports in the early months of 1920. After quarantine at Fort Dix, N.J., the veterans were sent home.

The Polish National Department scraped together some items so the veterans could transition to civilian life: a suit, refurbished military boots from the American surplus, a train ticket home and a few dollars for food.

Veterans who were ill or disabled relied on charity, so the Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce (SWAP), also known as the Polish Army Veterans Association (PAVA) was formed. Famed pianist and composer Ignacy Jan Paderewski was a staunch advocate of SWAP.

Names of metro Grand
Rapids men who joined the
Blue Army

Source: Polish Army in
France Recruitment Records

Jan Aksamitowski	Jan Kosakowski	Michal Robacha
Walenty Androkowicz	Franciszek Kowalczyk	Josef Rudzik
Wincenty Baciocha	Stanislaw Kowalski	Jan A. Ruminski
Franciszek Banaszewski	Michal Kozlowski	Josef Rysak
Jozef Bogurzewski	Zygmunt Krajewski	Jan Sadlowski
Feliks Ciepielowski	Mieczyslaw Krzystowczyk	Josef Sloniecki
Jozef Cieslak	Wladyslaw Krzykwa	Stanislaw Smytkowski
Edward Czerniakowski	Franciszek Kszystofel	Kazimierz Stasieluk
Jozef Dajnowicz	Walenty Kubaczyk	Jan Szczerba
Franciszek Danowski	Tadeusz Kudlicki	Walery Szhultz
Julian Dlogokinski	Stanislaw Lach (Lack)	Wladyslaw Szocinski
Karol Falarski	Kazimierz Lapinski	Ludwik Szoczynski
Ludwik Ferenc	Bronislaw Lenski	Franciszek Tomaszewski
Wladyslaw Gabert	Alojzy Libek	Konstanty Waronko
Aleksander Golubiewski	Stanislaw Markiewicz	Sylwester Waskiewicz
Antoni Gornicz	Michal Matejko	Nikodem Wechman
Karol Gorski	Ludwik Miller	Nickodem A. Wichonicz
Boleslaw Gryczanoski	Wladyslaw Palajski	Piotr Wlochowicz
Tomasz Grymbowski	Ignacy Pasiek (Pasik)	Wincenty Zakarecki
Bronislaw Janiewicz	Wojciech Pilarski	Franciszek Zakrzewski
Wincenty Kachanowicz	Adolf Popielarski	Stanislaw Zawiejski
Jan Kaminski	Andrzej Portka	Michal Zubowicz
Antoni Karpowicz	Michal Ragowski	Pawel Zwonek
Stefan Kasnia	Bazyli Rechulicz	Waclaw Zychlewicz

Over the course of more than 90 years, people forgot the intent of the monument, and it fell into neglect. After rediscovering the monument, the PHS board discussed the need to learn its history and restore it to its former beauty.

Based on that discussion, a proposal was submitted on April 3, 2023 to Holy Cross Cemetery to:

- Determine the history of the monument, since the cemetery and diocese had no information on it;
- Determine the scope of work and cost to refurbish; and
- Execute the work.

More than 125 hours of research was invested to determine the history of the monument.

The scope of the work was determined to be:

- Remove lichens and unsightly discoloration with appropriate cleaning;
- Repair the thumb missing from the statue of the Blessed Virgin Mary;
- Recaulk seams of the monument;
- Plant colorful artificial flowers in the urns;
- Purchase and install two 3- by 5-foot Polish flags on the flagpoles; and
- Remove a mound of earth that covered the front concrete slab of the monument.

All of these items were implemented by August 2023.

All of the work was completed in time for a visit by the Consul General for the Republic of Poland in Chicago, Pawel Zyzak, on Aug. 25, 2023.

Zyzak placed a wreath of fresh flowers at the monument, gave a few comments on the sacrifice of the soldiers and led the audience in an Our Father spoken in Polish. In attendance was the family of Michael Buzalski, president of the committee charged with building the monument.

